

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת חקת

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. מעמד הכאת הסלע

ב. בקשת בני"י מסיחון לעבור דרכו וסירובו

ו. אופן עשיית אפר פרה אדומה

מ. מות אהרן ואבל העם

י. דיני טומאת מת

ו. בקשת בני"י מאדום לעבור דרכו וסירובו

ו. סירובו

מ. מסעות בני"י וכיבוש יעזר והבשן

י. מלחמת סיחון וכיבוש ארצו

מ. הנחשים השרפים ונחש הנחושת

י. מלחמת הכנעני מלך ערד

צ. מות מרים וצמא העם

ר. שירת הבאר

שאלה לשולחן שבת

"זאת חקת התורה"

כתב רש"י: 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל, לומר, מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חקה, גזרה היא מלפני, אין לך רשות להרהר אחריה'.

מבואר ברש"י שאין אנו יודעים טעמה של מצות פרה אדומה.

ויש להבין כיצד מתיישב עניין זה עם דבריו בהמשך: 'משל לבן שפחה שטינף פלטיץ של מלך אמרו תבוא אמו ותקנח הצואה כך תבוא פרה ותכפר על העגל', הרי מבואר שטעם המצוה היא ככפרה על חטא העגל ויש ליישב את הדבר.

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם)

ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"זאת חקת התורה" גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה' (רש"י)

לפני שמקיימים מצוה, בא היצר הרע אל האדם וטוען: מה לך ולמצוה זו?! האם היא מוטלת עליך?! וכמתגבר האדם על יצרו ובכל זאת מקיים את המצוה, היצר שוב מתייצב ומכניס בליבו גאוה על כך שקיים את המצוה. לכן: 'גזירה היא מלפני' - לפני המצוה, 'ואין לך רשות להרהר אחריה' - שלא תתגאה לאחר שתקיימנה. ועל אותה הדרך מובא בספרים: 'והסר שטן מלפנינו ומאחורינו' - שתסיר מאיתנו את עצת השטן בוודאי קודם קיום המצוה אך גם לאחריה. (ר' מאיר מפרימישלאן)

"על כן יאמר בספר מלחמות ד'"

יש לבאר מהו 'ספר מלחמות ד'. לפירוש רש"י נראה שהכוונה במילה 'בספר' היא מלשון סיפור, שכאשר יספרו על מלחמותיו של הקב"ה, יספרו אף על כך. הסבר נוסף, ע"פ הכתוב במדרש אגדה שספר מלחמות ד' הוא ספר שמות. ונראה שנקרא כך כי בו מסופר על מלחמת הש"ת במצרים. ומה שכתוב בו, הכוונה בשירת הים שאמרו בני": "תפל עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן עד יעבור עמך...", ובאונקלוס שם פירש, עד שיעברו ישראל את נחלי ארנון. הרי שבני"י אמרו ברוח הקודש בשירת הים שעתידים הם לעבור בנחלי ארנון. וזהו שכתוב כאן: "על כן יאמר בספר מלחמות ד' (ספר שמות) את והב בסופה (ע"פ רש"י שביאר: 'את אשר יחב להם והרבה נסים בים סוף') ואת הנחלים ארנון" - שהם הניסים שנעשו להם כאן, שעל כל זה נתנבאו בים סוף כשאמרו שירה. (מהרי"ל דיסקין) וההסבר הנפוץ הוא, שהיה בזמנם ספר ידוע שזה היה שמו (מלחמות ד') ויש האומרים שהיה עוד בזמנו של אברהם אבינו, ונאבד מאתנו במרוצת הדורות. ובשם ר' אליהו מלופיאן אומרים, שהכוונה לספר התורה המלמדת את האדם ומדריכה אותו במלחמת ד': הלא היא מלחמת היצר התמידית.

"עשה לך שרף ושים אתו על נס והיה כל הנשויף וראה אתו וחי: ויעש משה נחש"

יש לפרש מדוע שינה משה מציוויו של הקב"ה לעשו שרף ובחר לעשות נחש. א. מסביר ה'כלי יקר' וכן המהרי"ל דיסקין שבאו על בני ישראל שני סוגי נחשים: נחשים ושרפים. בני ישראל נענשו על שדיברו כנגד הקב"ה וכנגד משה, על הדיבור כנגד הקב"ה באו הנחשים, ועל הדיבור במשה באו השרפים כמו ששינו: 'הוי מתחמם כנגד ארון של חכמים והוי זהיר בגחלתן שלא תכוח שנושיתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש'. וכך אמר הקב"ה למשה: "עשה לך שרף" - משום שאני מוחל על כבודי, אבל עבור כבודך תעשה שרף. אבל משה העניו בוודאי מחל אף הוא על כבודו אבל עשה נחש כי דאג לבכוד שמים. ב. מה שאמר הקב"ה 'שרף' הבין מה משה לעשות את הנחש מנחושת דווקא. (רמב"ן) ג. הקב"ה אמר לו שרף רק כדי שלא להזכיר לו את מטוה שנהפך לנחש כשסירב משה בתחילה לגאול את העם. (בעל הרוקח)

"לא נטה ימין ושמאל"

בפרשה, בני ישראל שולחים מלאכים אל מלך אדום ואל סיחון מלך האמורי כדי לקבל רשות לעבור בארצם. ויש לבאר מדוע השליחים לא אמרו לסיחון את המשפט: 'לא נטה ימין ושמאל', כמו שאמרו בבקשתם ממלך אדום? ויש לומר: א. באדום ביקשו לעבור כעם ולכן הבטיחו שלא יטו מן הדרך, בשונה ממעבר בארץ סיחון שם עברו כצבא שממילא לא נוטה מדרכו. ב. בפרשת דברים כן כתוב שאמרו לו כן ובא זה ולימד על זה. ג. למדו כבר ממלך אדום שלא הועיל להם מה שהוסיפו מילים אלו בבקשתם יותר מהנאמר שלא יעברו בשדה ובכרם. ד. משום שלא חששו להילחם בו כציווי הקב"ה, לא אמרו שישתדלו עד כדי כך. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשע"ט)

העלון מוקדש לע"ג ר' משה בן יוסף ת.ג.צ.ב.ה

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 911 חשבון 3787939, ע"ש 'ביי' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. על פרת החטאת להיות _____
  - ב. שירתה מובאת בפרשה _____
  - ג. למקום זה נשען אשד הנחלים _____
  - ד. "ונירים אבד חשבון עד _____"
  - ה. שם נקבר אהרן הכהן _____
  - ו. "אל ד' _____ קולנו _____ מלאך _____ ממצרים"
  - ז. מקום רע, זה מקום שאינו מקום _____
  - ח. שם ניצחו בני ישראל את הכנעני _____
  - ט. איש _____ אוסף את אפר הפרה ומניח במקום _____
  - י. עיר שמשה שלח מרגלים אליה _____
  - כ. בנ"י הבטיחו שלא יעברו שם בדרכם _____
  - ל. יצאה מקרית סיחון _____
  - מ. אף ה _____ את מי הנדה נטמא _____
  - נ. "נא בארצך לא _____ בשדה ובכרם"
  - ס. מלך האמורי _____
  - ע. הכנעני מלך _____ יושב הנגב נלחם בבנ"י _____
  - פ. חלק מהפרה שאף הוא נשרף _____
  - צ. כך נקרא מכסה הרמטי של כלי _____
  - ק. מפניהם באו משה ואהרן לפתח אוהל מועד _____
  - ר. אחד משבעת המינים, שחלקם בפרשה מוזכרים _____
  - ש. הנוגע במת טמא _____ ימים _____
  - ת. אחד משבעת המינים, שחלקם בפרשה מוזכרים _____

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. "ומבמות ה _____ אשר בשדה מואב"
  - ב. צמח המשמש בתהליך הטהרה _____
  - ג. מלך שבנ"י לא השאירו לו שריד _____
  - ד. לנחל זה נסעו בנ"י ממזרח השמש _____
  - ה. על הפרה האדומה להיות _____
  - ו. במי מריבה _____ בני ישראל עם השי"ת _____
  - ז. כזה עץ יש להשליך אל תוך שריפת הפרה _____
  - ח. כזה כלי נטמא באוהל המת _____
  - ט. נשוח ש _____ אל נחש הנחושת- חי _____
  - י. " _____ באר ענו לה"
  - י. הכנעני שמע שישראל בא _____ האתרים _____
  - ל. אסור שיעלה על הפרה האדומה _____
  - ם. ד' שלח אותם, כדי להעניש את העם _____
  - ן. במדבר זה נפטרה, מרים הנביאה ונקברה _____
  - ס. עליו שמו את נחש הנחושת _____
  - ע. משה ואהרן נצטוו לדבר אל ה- _____
  - ף. סוג של נחש _____
  - ץ. שם שורפים את הפרה האדומה- ' _____ למחנה'
  - ק. מארנון עד מקום זה כבשו בנ"י בארץ האמורי _____
  - ר. בפני מי נעשתה הפרה האדומה הראשונה? _____
  - ש. במקום זה במדבר צין מרים נפטרה ונקברה _____
  - ת. מהמקומות שחנו בהם בנ"י _____

ואלה שמות

"ויאמר אליו אדום לא תעבר בי"

בימי דוד המלך היו בני אדום עבדים לדוד. שר צבאו היה יואב בן צרויה, אך איך קראו לאביו של יואב? (התשובה במדור התשובות)

מן המדרש

אמר רבי שמואל בר נחמני: אמרו לו לנחש: מפני מה אתה מצוי בין הגדרות? אמר: אני פרצתי גדרו של עולם. ומפני מה אתה הולך ולשוניך שותת? אמר: הוא גרם לי. ומפני מה כל חיה נושכת ואינה ממיתה ואתה נושך וממית? אמר להם (קהלת י'): "אם ישך הנחש בלא לחש, ואין יתרון לבעל הלשון", אפשר שאני אעשה דבר, שלא נאמר לי מן השמים?! ומפני מה אתה נושך באבר אחד וכל האיברים מרגישים (-סובלים)? אמר להם: ולי אתם אומרים?! אמרו לבעל הלשון, שהוא כאן והורג ברומי! ולמה נקרא לשון הרע? מלשון 'שלוש', שהוא הורג שלשה: האומרו, המקבלו, והנאמר עליו. ובימי שאול הרג ארבעה: הרג את דואג שאמרו, ושאול שקבלו. אחימלך שנאמר עליו, ואבנר בן נר למה נהרג? רבי יהושע בן לוי אמר על שהקדים שמו לשמו של דוד, וריש לקיש אמר על ידי שעשה דמם של נערים שחוק, שנאמר: "ויאמר אבנר אל יואב יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו". ורבנן אמרו על ידי שלא המתין לשאול להתפייס מן דוד, שנאמר: "ואבי ראה גם ראה את כנף מעילך". ויש אומרים על שהיה בידו למחות על נוב ולא מיחה... אמר רבי שמעון בן גמליאל, כתוב: "ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים", מה היתה חכמת מצרים, כשביקש שלמה לבנות בית המקדש, שלח אצל פרעה נכה ואמר לו 'שלח לי אמנין בשכרם, שאני מבקש לבנות בית המקדש'. מה עשה? כנס כל האצטרולוגין שלו, צפו וראו בני אדם שעתידיים למות באותה שנה, ושלח לו, כשבאו אצל שלמה צפה ברוח הקודש שהם מתים באותה שנה, נתן להם תכריכים ושלחן חזרה, שלח לו: 'לא היה לך תכריכים לקבר את מתך, הרי לך הם ותכריכיהם'. (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**על גבה חרשו,
ובמדרון גם זרעו,
לישראל בא מהגר,
ובקומה שניה התגורר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון"

מנין היה לבני ישראל במדבר יין לנסכים?

***

"פרה אדומה תמימה"

תמימותה של הפרה נפסלת בשתי שערות שחורות, ואילו להיפסל מ'תמים תהיה עם ד' אלקיך' - די בחוט השערה אחת. (חידושי הרי"ם)

***

"ויבכו את אהרן שלשים יום"

המילים 'שלשים יום' הן אותיות 'שים שלום' מפני שבכו בני ישראל על לכתו של אהרן שהיה משים שלום בעם. וראשי התיבות של הפסוק כולו עולה בגימטריא למילים 'אוהבי השלום'. מפני שלמדי ממנו לנהוג במידה זו. (מגדנות)

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בתחילת פרשת חקת מסופר בעיקר על טומאת מת, "אדם כי ימות באוהל".

בפרשת חקת ישנם 87 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"אדם אוהל" = בגימטריא = 87

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: בן כמה היה קרח במוותו? כמה שיטות בדבר: 1. משמע במדבר שהיה מנושאי הארון ואם כן לא יכול היה להיות יוצר מגיל 50. 2. אמנם מובא בשם המגיד מישרים לבית יוסף שנוולד קרח כשהרג משה את המצרי, היינו טרם שהיה משה בן 20, ולפי החשבון הזה יוצא שהיה בערך בן 62. 3. אמנם, בחידושי הרי"ם כתב שהיה קרח בעת המחלוקת בן 130 שנה! **לסדר את הפרשה** - ויצאו מים רבים. **חידון א' ת'** - אדומה, באר, גבול מואב, דיבון, הר ההר, ונצעק וישמע וישלח ויוציאנו, זרע, חרמה, טהור, יעזר, כרם, להבה, מזה, נעברה נעבור, סיחון, ערד, פירשה, צמיד פתיל, קהל, רימון, שבעה, תאנה. **חידון א' ת' הפוך** - גיא, אזור, עוג, זרד, תמימה, רבו, ארז, פתוח, הביט, עלי, דרך, עול, נחשים שרפים, ציץ, נס, סלע, שרף, מחוץ, יבוק, אלעזר, קדש, אובות. **שעשועי דאורייתא** - הנחשים: הנחש הקדמון בפרשת בראשית, "ויהי דן נחש עלי דרך", "ויהי לנחש וינס משה מפניו", נחש הנחושת והנחשים השרפים, "נחש שרף ועקרב". הניחושים: "כי לא נחש ביעקב", "לקראת נחשים", "והוא נחש ינחש בו". 1. "ויעש משה נחש נחשת וישמהו". 2. "יטמא ולא יתחטא". 3. כלים, פרה, נדה. 4. "עלה עליה על". 5. על המזה, שהכוונה שהוא טובל במים את האזוב. 6. וירא, ויצא, וישלח, וישב, ויקרא, בהר, במדבר. **ואלה שמות** - שריה (ויש מחלוקת האם היה חוץ ממנו עוד אדם שנקרא יואב בן שריה). **מילה בפרשה קרה** - נעלה. "אשה אצילה אמרה" - אשה אצילה=אשה נעלה, "שלא נרד במהרה" - לא נרד=נעלה, "והכניסה את רגלה" - נעלה את רגלה, "אל תוך סנדלה" - סנדלה=נעל שלה=נעלה. **טמונות בפרשה** - 1. "ואם מימך נשתה... ונתתי מכרם" (כיט) 2. "ספר מלחמות ד'" (כאי) 3. שני תפוחים: "הר ההר" (רש"י, ככב) 4. "לא תעבור בי" (ככ) אדום, סיחון ואי כניסת משה ואהרן לא"י 5. "בחלל" (יט, יח) 6. "אל פני הסלע" (כי) 7. מסילת רכבת- "במסילה נעלה" (כיט) 8. סמל העיר- "מלך ערד" (כא, א) 9. "מי מריבה" (כיג) 10. "עשה לך שרף" (כא, ט) 11. 'דבר הטאוט במטאטא' (רש"י, כא, יא) 12. 'זה נועל וזה פותח' (רש"י כא, כא) 13. "צמיד פתיל" (יט, טו) 14. 'אפילו כלב או חמור נושכו' (רש"י, כא, ח) 15. "זאת התורה" (יט, יד) **טמונות בהפטר** - 1. "אנשים ריקים" (ג) 2. "יפתח" (א) 3. "מלך חשבון" (יט) 4. "והיה היוצא מפתח ביתי" (לא) **שאלה לשלחן השבת נשא** - שאלנו: כיצד בחר שמואל להרוג את אגג מלך עמלק בסיף ולהיטמא, למרות ששמואל היה נזיר? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. עשה אותו גוסס ולא הרג אותו לגמרי. (תפא"י) 2. אגג היה העמלקי האחרון וקיים שמואל מצות עשה של מחיית עמלק ודוחה לא תעשה של טומאה. (נוב"י) 3. שמואל היה נזיר שמשוון ויש אומרים שאסור בתגלחת אך מותר להיטמא למתים. (פרדס יוסף) 4. הרג את אגג אל ידי חרב של פשוטי כלי עץ. 5. שיסף על ידי שליח. 6. על פי הוראת שעה.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: לדעת, אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף' ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן ב"ן.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

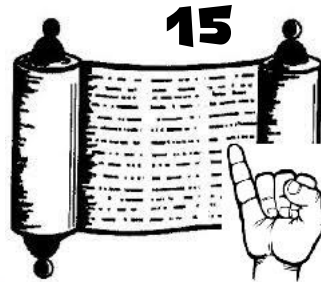
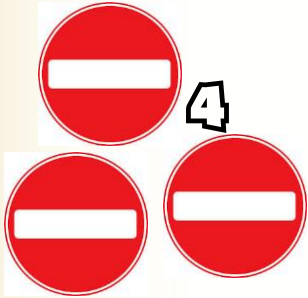
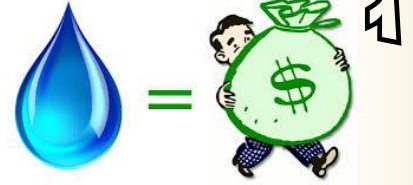
temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגל קשה

'מחשבה טובה'

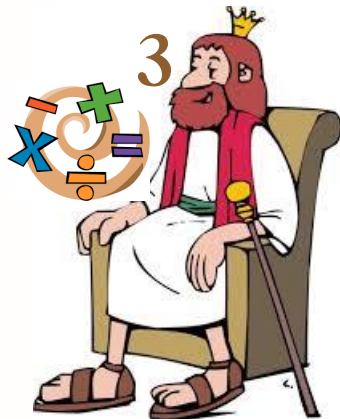
התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"לא מלבי" (טז, כח)

הפטרת חקת "ויפתח הגלעדי" (שופטים יא' א' - לג')

טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775